

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci žalobcu: **Ing. Š. T. - K.**, K., zastúpený advokátom JUDr. I. J., B., proti žalovanému: **S.O.I., Ú.I. S.O.I. so sídlom v B.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. K/0382/04/05 dňa 12.5.2006, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 219/2006-31 zo dňa 26. apríla 2007 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 219/2006-31 zo dňa 26. apríla 2007 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. K/0382/04/05 dňa 12.5.2006, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie I. S.O.I. v N. pre N. kraj č. K/0382/04/05 zo dňa 2.2.2006, ktorým bola žalobcovi podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov uložená pokuta vo výške 30.000,-Sk pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 2 zákona za neumožnenie inšpektorom vykonať kontrolu dňa 21.9.2005.

Krajský súd dospel k záveru o nespochybniteľnosti zistenia správneho orgánu, o tom, že v konaní pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21.9.2005 v súvislosti

so začatím kontroly inšpektormi SOI bolo potrebné vidieť porušenie § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. podľa ktorého je kontrolovaná osoba povinná umožniť inšpektorom SOI kontrolu vykonať, a to pod sankciou uloženia pokuty až do výšky 50.000,- Sk.

Podľa krajského súdu, pokiaľ teda prvostupňový správny orgán vydal na základe uvedeného zistenia rozhodnutie, ktoré podľa názoru prvostupňového súdu spĺňa náležitosti rozhodnutia správneho orgánu tak ako sú definované v § 47 Správneho poriadku, keď uvedený výrok je presný, jasný a určitý, spĺňajúci náležitosti vykonateľnosti rozhodnutia a s výrokovou časťou korešponduje aj odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé, žalovaný nepochybil, keď odvolanie žalobcu zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že prvým úkonom žalovaného v správnom konaní vo veci je vykonanie samotnej kontroly a nesúhlasil s argumentáciou žalobcu o povinnosti inšpektorov oznámiť zámer kontrolu vykonať, pretože takáto povinnosť nevyplýva inšpektorom SOI zo žiadnej právnej normy. Predmetom preskúmania bol podľa krajského súdu postup správneho orgánu v správnom konaní vedenom o uložení pokuty za zmarenie vykonania kontroly, pričom zdôraznil, že nie každá kontrola prináša so sebou zahájenie takéhoto správneho konania.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý namietal skutočnosť, na základe ktorých prvostupňový správny orgán rozhodol o uložení pokuty, najmä poukazoval na to že, dňa 21.9.2005 ani v inom období sa do kontaktu s inšpektormi obchodnej inšpekcie v Nitre nedostal a teda ani nemohol znemožniť vykonanie kontroly či inej činnosti.

Žalobca namietal, že k náprave vadnej rozhodovacej činnosti nedošlo v odvolacom konaní ani v konaní pred súdom. Poukázal na množinu zásadných pripomienok k napadnutému rozhodnutiu, ktorú uplatnil v žalobe (predmetné rozhodnutie nezodpovedá § 3 zákona č. 71/1967 Zb., § 47 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, žalobcovi boli v konaní odňaté najzákladnejšie práva účastníka konania, v správnom konaní neboli dodržané základné zásady správneho konania), napriek ktorým krajský súd žalobu zamietol.

Krajskému súdu vyčítal, že sa vadami správneho konania nezaoberal, nezaoberal sa skutočnosťou, že podľa zásad ustanovených v § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa je možné uložiť pokutu:

a/ kontrolovanej osobe,

b/ ktorá marí, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, teda ide o predpoklady uloženia pokuty, ktoré sa v prejednávanom prípade nevyškýtovali.

Žalobca zdôraznil, že výkon kontroly nemaril, nerušil alebo inak nestážoval. O realizácii akejkoľvek kontroly nevedel, a preto odmieta znášať zodpovednosť

či majetkové sankcie za niečo, čo nevykonal. Žalobca napokon poukázal na skutočnosť, že uloženie pokuty sa viaže výlučne na činnosť/nečinnosť podnikateľa, preto je podľa jeho názoru potrebné odmietnuť akúkoľvek úvahu o tom, že by mal zodpovedať za úkony, ktoré sú chápané subjektívne (zvýšený hlas) a možno vykonané (nebolo preukázané) inou neznámou osobou.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V prípade, že odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdí, navrhol vysloviť prípustnosť dovolania pre výskyt otázky po právnej stránke zásadného významu, a to:

a/ či správny orgán je v konaní viazaný zásadou materiálnej pravdy ev. jednotlivé skutočnosti môže posudzovať podľa vlastnej úvahy,

b/ či podľa zásad ust. §9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. je možné uložiť poriadkovú pokutu vlastníkovi prevádzky pre úkony tretích osôb.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na skutkových zisteniach prvostupňového správneho orgánu, z ktorých bolo potrebné pri rozhodovaní o uložení pokuty vychádzať.

Žalovaný poukázal na to, že interný záznam bol kľúčovým podkladom pre vyvodenie zodpovednosti za marenie výkonu kontroly, čo žalovaný považuje za logické, keďže žalobca inšpektorom znemožnil štandardný kontrolný postup, ukončený spísaním inšpekčného záznamu.

Žalovaný vyjadril presvedčenie o dostatočnosti odôvodnenia prvostupňového aj druhostupňového rozhodnutia.

Podľa žalovaného vo svetle okolností zmarenej kontroly neobstojí ani spochybňovanie právneho vzťahu osoby prítomnej v prevádzke v čase príchodu inšpektorov k žalobcovi. Žalobca nebol povinný osobne predávať tovar v prevádzke, na druhej strane však inšpektori nemali zákonom uloženú povinnosť komukoľvek sa vopred ohlásiť. Hoci prítomnosť podnikateľa pri kontrole zákon o štátnej kontrole sa nevyžaduje, prijal žalobca opatrenie, aby „bez jeho prítomnosti nik do priestorov jeho firmy nevkročil“, pričom takýmto opatrením znemožnil vykonať akúkoľvek kontrolu, keďže žalobca ju bez zákonnej opory podmieňuje svojou osobnou prítomnosťou. Overovanie totožnosti osôb prítomných v prevádzkarni je právom, nie však povinnosťou inšpektorov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na to, že i keď inšpektori v danom prípade zrejme nemali dôvod pochybovať o oprávnenosti osoby prítomnej v prevádzke žalobcu obsluhovať spotrebiteľov pri predaji výrobkov, k overeniu totožnosti danej osoby inšpektori z dôvodu vykázania z predajne nedostali ani príležitosť.

Žalovaný uviedol, že zotrváva na zistení prvostupňového správneho orgánu o zmarenej kontrole, ktorá sa mala uskutočniť v zmysle plánu práce dňa 21.9.2005, pričom za vykázanie inšpektorov z prevádzky osobou vystupujúcou v pozícii predavača žalobca nesie zodpovednosť jednoznačne podnikateľský subjekt - žalobca. Zákon o štátnej kontrole ako predpoklad uloženia poriadkovej pokuty

vyžaduje marenie, rušenie alebo iné sťažovanie kontroly, a to bez ohľadu na okolnosti, ktoré ich vyvolali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, orgánom kontroly vnútorného trhu je Slovenská obchodná inšpekcia; vo veciach kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá.

Podľa ods. 2 Slovenská obchodná inšpekcia je orgánom štátnej správy podriadeným Ministerstvu hospodárstva SR. Je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet v kapitole Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len „ministerstvo“). Člení sa na Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave (ďalej len „ústredný inšpektorát“) a jemu podriadené inšpektoráty Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „inšpektorát“), a to:

- a) I. S.O.I. so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj,
- b) I. S.O.I. so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj,
- c) I. S.O.I. so sídlom v Prievidzi pre Trenčiansky kraj,
- d) I. S.O.I. so sídlom v Nitre pre Nitriansky kraj,
- e) I. S.O.I. so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj,
- f) I. S.O.I. so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj,
- g) I. S.O.I. so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj,
- h) I. S.O.I. so sídlom v Košiciach pre Košický kraj.

Podľa ods. 4 inšpektorát je v správnom konaní orgánom prvého stupňa.

Podľa § 2 písm. a) kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, 1) najmä či sa predávajú a poskytujú bezpečné, v správnom množstve, miere, hmotnosti a kvalite.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. (účinného do 28.12.2007) kontrolovaná osoba je povinná umožniť inšpektorom a prizvaným osobám vykonať kontrolu, najmä umožniť vstup do objektov, prevádzkarní, na pozemky a do iných priestorov, ktoré súvisia s predajom výrobkov a poskytovaním služieb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. Inšpektorát môže uložiť kontrolovanej osobe, ktorá marí, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, poriadkovú pokutu do 50.000,- Sk, a to aj opakovane.

Zo spisov správnych orgánov odvolací súd zistil, že inšpektori SOI v Nitre pre Nitriansky kraj sa dňa 21.9.2005 dostavili do prevádzky P. - O., D.,K., v ktorej je žalobca predávajúcim, za účelom vykonania kontroly. Preukázali sa služobnými preukazmi a pracovníka prevádzkarne sa opýtali, či je prítomný podnikateľ, zodpovedný zástupca za predaj výrobkov. Po vyžiadaní dokladov potrebných na vykonanie kontroly prítomný pracovník inšpektorom zvýšeným hlasom oznámil, že sa mali podľa zákona na vykonanie kontroly 14 dní vopred ohlásiť podnikateľovi a až na základe jeho súhlasu by mohli kontrolu vykonať. Inšpektori pracovníka oboznámili so skutočnosťou, že ak odídu z predajne bez toho, aby im bolo umožnené vykonať kontrolu, bude to považované za marenie výkonu kontroly. Inšpektori neboli vpustení do skladových priestorov predajne a pracovník tvrdil, že nepodpíše záznam, ani sa nebude k nemu písomne vyjadrovať. Aj napriek upozorneniu zo strany inšpektorov, že pokiaľ odídu z predajne bez toho, aby im bolo umožnené vykonať kontrolu, bude to považované za marenie kontroly, pracovník žalobcu nestrpel vykonanie kontroly a zvýšeným hlasom inšpektorom oznámil, že trvá na tom, že porušili zákon a aby opustili prevádzkarň.

Uvedené zistenia korešpondujú s obsahom interného zápisu zo dňa 26.9.2005, spísaného inšpektormi v priestoroch inšpektorátu, ktorým bolo znemožnené vykonať kontrolu dňa 21.9.2005 v prevádzke žalobcu.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že na základe uvedených zistení bolo listom zo dňa 27.1.2005 pod sp. zn. Sk 4349/04/05 oznámené začatie správneho konania v predmetnej veci pričom oznámenie o začatí konania bolo žalobcovi doručené dňa 3.1.2006.

Žalobca sa k oznámeniu o začatí konania vyjadril listom zo dňa 4.1.2006, v ktorom okrem iného uviedol, že ako podnikateľ, ktorý má zabezpečiť svoju rodinu a zamestnancov, nemôže „visieť na klinici“ pre prípad, že príde nejaká kontrola. Vzhľadom k tomu, že sa objavili prípady podvodníkov, ktorí sa vydávali za kontrolórov, prijal opatrenie, aby bez jeho prítomnosti nik do priestorov firmy nevstupoval.

Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že prvostupňový správny orgán dňa 2.2.2006 pod sp. zn. K/0382/04/05 uložil žalobcovi pre porušenie povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. pokutu vo výške 30.000,- Sk podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z., pričom v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že za zistené porušenie zákona zodpovedá v plnom rozsahu žalobca, nakoľko v zmysle § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 634/1992 Zb. je predávajúcim, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky a je zodpovedný za zistený nedostatok.

Po podaní odvolania žalovaný rozhodnutím č. K/0382/04/05 dňa 12.5.2006, zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil napadnuté rozhodnutie I. S.O.I. v N. pre N. kraj č. K/0382/04/05 zo dňa 2.2.2006. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že skutkový stav v predmetnej veci bol zistený inšpektormi SOI presne a spoľahlivo. Žalobcom namietané tvrdenia vyhodnotil za účelové, v snahe zbaviť sa objektívnej zodpovednosti. Z podkladov rozhodnutia, najmä z interného záznamu, bolo podľa žalovaného dostatočne zrejmé, aké doklady inšpektori požadovali (inšpekčná kniha,

vyhlásenie o zhode), pričom nie je možné spochybníť, že osoba, ktorá jednala s inšpektormi nebola zamestnancom žalobcu. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že inšpektorom nebolo umožnené overiť si jej totožnosť v zmysle § 5 ods. 5 písm. b/ zákona č. 128/2002 Z.z., keďže im bol odopretý vstup do prevádzky. Pričom zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole je podľa žalovaného žalobca ako predávajúci, keďže vzhľadom na platnú úpravu (§ 15 a § 16 Obchodného zákonníka) je zodpovedný za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti súvisiacej s prevádzkovaním podnikateľskej činnosti, v tomto prípade činnosti v kontrolovanej prevádzke. Na základe uvedeného žalovaný odvolanie žalobcu odmietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Krajský súd dospel k záveru o nespochybniteľnosti zistenia správneho orgánu, o tom, v že v konaní pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21.9.2005 v súvislosti so zahájením kontroly inšpektormi SOI bolo potrebné vidieť porušenie § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. podľa ktorého je kontrolovaná osoba povinná umožniť inšpektorom SOI kontrolu vykonať, a to pod sankciou uloženia pokuty až do výšky 50.000,- Sk.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal námietkami žalobcu, ktoré boli zhodné s námietkami odvolacími a pokiaľ dospel k záveru o nespochybniteľnosti zistenia správneho orgánu o tom, že konaním pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21.9.2005, ktorý znemožnil inšpektorom SOI vykonanie kontroly v prevádzkarni, došlo k porušeniu § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z., bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý zamietol žalobu žalobcu, keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav veci v priebehu správneho konania, považoval postup žalovaného ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne.

K odvolacím námietkam žalobcu je potrebné uviesť, že tieto neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K námietke žalobcu ohľadne jeho tvrdenia, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, keď žalobca spochybňuje preukázanie prítomnosti tretej osoby v prevádzke v čase príchodu inšpektorov a spochybňuje právny vzťah takejto osoby k žalobcovi, najmä v súvislosti s požiadavkou zodpovednosti (niešť právne následky) za konanie takejto osoby, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že k uvedeným skutkovým zisteniam nemal žiadne výhrady ani odvolací súd.

Prítomnosť pracovníka žalobcu v prevádzke žalobcu bolo preukázaná interným záznamom zo dňa 26.9.2005. Jeho totožnosť nebolo možné overiť pre správanie uvedeného pracovníka, ktorý inšpektorov SOI z prevádzky žalobcu vykázal. Táto okolnosť však podľa odvolacieho súdu nemala vplyv na uvedené zistenia.

O tom, že správny orgán nemal dôvodne pochybnosti o právnom (pracovnom) vzťahu uvedeného pracovníka so žalobcom v prevádzke počas zmarenej kontroly, nasvedčuje správanie pracovníka žalobcu (ktorý odmietol vstup inšpektorov do prevádzky žalobcu), ktoré napokon korešponduje s vyjadrením a obranou žalobcu, ktorý prijal interné opatrenia, podľa ktorého „bez jeho prítomnosti nemôže nik vkročiť do priestorov jeho firmy“.

Odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti zistenia skutkového stavu veci a preukázania protiprávnosti uvedeného konania pracovníka žalobcu, pričom nebolo pochybností o tom, že žalobca, ako predávajúci je zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a vzhľadom na ust. § 15 a § 16 Obchodného zákonníka zodpovedá za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti v predmetnej prevádzke žalobcu.

Zákon o štátnej kontrole ako predpoklad uloženia poriadkovej pokuty vyžaduje marenie, rušenie alebo iné sťažovanie kontroly, a to bez ohľadu na okolnosti, ktoré ich vyvolali.

S poukazom na správnosť uvedených zistení, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu a z ktorých správne vychádzal aj krajský súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, bolo potrebné odvolacie námietky žalobcu považovať za nedôvodné.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že v správnom konaní mu boli odňaté základné práva účastníka konania a že neboli dodržané základné zásady správneho konania. Z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný jednotlivé princípy (zásada legality, súčinnosti účastníkov konania, hospodárnosti, rýchlosti konania a materiálnej pravdy) premietol jednak do správneho konania i vlastného uloženia poriadkovej pokuty. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že procesné práva žalobcu boli dodržané, bolo mu riadne doručené oznámenie o začatí správneho konania, ku ktorému sa aj vyjadril, rovnako mu boli riadne doručené rozhodnutia oboch správnych orgánov, pričom je nepochybné, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí podrobne zaoberal všetkými vznesenými námietkami žalobcu vrátane namietaného porušenia § 3 zákona č. 71/1967 Zb. a § 47 zákona č. 71/1967 Zb.

V postupe krajského súdu, ktorý žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, a preto jeho rozsudok podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil. K návrhu žalobcu, aby v prípade potvrdenia rozsudku krajského súdu pripustil dovolanie je potrebné uviesť, že dovolanie proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu (§ 250ja OSP), ktorý rozhoduje o odvolaní proti rozsudku krajského súdu nie je prípustné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, lebo nebol v konaní úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 11. marca 2008

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová